

10.4.

A Kaposvári Törvényszék**24.P. 21.505/2012/8. szám**

A Kaposvári Törvényszék dr. Léhmann György ügyvéd (8600 Siófok, Szücs M. u. 1.) által képviselt [helyesbítés] 8600 Siófok, [helyesbítés] szám alatti lakos I.r., [helyesbítés] [helyesbítés] ugyanottani lakos II.r. felperesnek – dr. Török László ügyvéd (7400 Kaposvár, Kossuth u. 13.) által képviselt OTP Bank Nyrt. 1051 Budapest, Nádor u. 16. szám alatti székhelyű I.r., és OTP Jelzálogbank Zrt. 1051 Budapest, Nádor u. 21. szám alatti székhelyű II.r. alperessel szemben szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t:

A bíróság megállapítja, hogy felek közt 2007. augusztus 3. napján létrejött „Devizában nyilvántartott lakáshitel” kölcsönszerződés II/3. pontjában érvénytelen azon szerződési kikötés, hogy az alperesek a hitel ügyleti kamatát, egyéb költséget és erre vonatkozó szerződési feltételt egyoldalúan módosíthatják, ha a hitelezők forrás valamint hitelszámlavezetési költsége növekszik vagy a lakossági hitelek kockázati tényezői a hitelezőkre nézve romlanak.

Ezen szerződési kikötés a felperesek számára kötelezettséget, az alperes számára jogosultságot nem keletkeztet.

A bíróság kötelezi a felpereseket, hogy az adóhatóság felhívására az állam javára fizessenek meg egyetemleg 240.000,- azaz kétszáznegyvenezer forint illetéket; az alpereseket, hogy az adóhatóság felhívására az állam javára fizessenek meg egyetemleg 240.000,- azaz kétszáznegyvenezer forint illetéket.

A felek felmerült perköltségüket maguk viselik.

A bíróság ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasítja.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül 4 példányban benyújtható fellebbezésnek van helye, amit a Pécsi Ítéletáblának címezve a Kaposvári Törvényszéknél lehet benyújtani.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul.

A másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el a fellebbezést, ha a felek ezt kérték, a másodfokú bíróság a felek bármelyikének kérelmére tárgyalást tart.

Az ítéletábla előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) előterjesztő fél számára a jogi képviselőt kötelező.

A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

I n d o k o l á s :

A felek közt 2007. augusztus 3. napján dr. Zilahy Enikő közjegyző 804/2007 számú közjegyzői okirathoz foglalt, Devizában nyilvántartott lakáshitel megnevezésű kölcsön szerződés jött létre 8.000.000,- Ft kölcsön összegre, 52.233,- CHF-ben nyilvántartva.

A szerződésben kikötött, szerződés aláírásakor induló teljes hiteldijmutató 6,96 %, az ügyleti kamat évi 3,095 % a kezelési költség évi 2,040 %, ennek valamint a devizában nyilvántartott kölcsön esetleges árfolyamváltozások figyelembevételével megállapított forint ellenértékének megfelelő összeg, s annak járulékai megfizetésére vállaltak kötelezettséget a felperesek havi törlesztő részlet teljesítéssel 2007. július 30. napjától 228 hónap időtartamban.

A Kaposvári Törvényszék**24.P.21.505/2012/8. szám****- 3 -**

A szerződés II/3. pontjában kikötötték, hogy a hiteldíj (kamat és kezelési költség) változó mértékű, amelyet a hitelezők a kölcsönszerződés fennállása alatt jogosultak egyoldalúan megváltoztatni. A hitelezők a változást – annak hatályossá válását megelőző legalább 15 nappal – az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségekben kifüggesztett, az OTP lakáshitelek, kamatdíj, jutalék és költség tételeiről szóló hirdetményben teszik közzé. A hiteldíj mértékének e pontban írott megváltoztatása esetén az adósok kötelesek a hitelezőknek ekként megváltozott mértékű hiteldíjat megfizetni. Azon feltételek illetve körülmények részletes meghatározása, melyek esetében a hiteldíj adósokra hátrányos módon megváltoztatható, a következő:

A hitelezők jogosultak a hitel ügyleti kamatát, egyéb költségét és az erre vonatkozó szerződési feltételt egyoldalúan módosítani, ha a bankközi hitelkamatok, vagy a fogyasztói árindex, vagy a jegybanki alapkamat, vagy az állampapírok hozama, vagy hitelezők forrás valamint hitelszámlavezetési költsége növekszik, vagy a lakossági hitel kockázati tényezői hitelezőkre nézve romlanak.

Az alperesek a szerződés III/2. pontjában vállalták, hogy az üzleti év kezdetekor a fennálló kölcsöntartozás összegéről és felszámított hiteldíjról, valamint annak időközi változásáról, teljesített fizetésekről is írásban tájékoztatják az adósokat.

A felperesek a szerződés aláírásával, mint adósok és zálogkötelezettek tudomásul vették, hogy a forint/deviza árfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata, az adósok és zálogkötelezettek kijelentették, hogy tudomásuk van arról, hogy jelen szerződés futamideje alatt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott forint/deviza árfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése esetén a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhetnek. Tudomásul vették, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ők viselik. Kijelentették, hogy az árfolyamkockázatból adódó veszteség lehetőségét gondos megfontolás tárgyává tették, és fizetőképességüknek megfelelően mérlegelték.

A szerződő felek kijelentették, hogy a szerződés aláírását megelőzően az alperesek Általános Üzletszabályzatát, Devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekéről szóló üzletszabályzatát kézhez kapták, az abban foglaltakat megismerték, megértették, és magukra nézve kötelezően elfogadták. Megállapodtak a felek abban, hogy a kölcsönszerződés, valamint jelzálogjog fennállása alatt hatályos mindenkori Általános Üzletszabályzatot, Devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekéről szóló üzletszabályzatot, valamint az OTP lakáshitelek kamatdíj, jutalék és költség tételeiről szóló hirdetményben foglaltakat kifejezetten kölcsönjogviszony és jelzálog jogviszony részévé teszik.

Alperesek által alkalmazott a szerződéskötés időpontjában hatályos a Devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekre vonatkozó üzletszabályzat 5.2 pontja szerint a hitelezők jogosultak – kamatperiódusonként állandó kamat esetén kamatperiódusonként – a deviza hitel ügyleti kamatát, egyéb költségét és erre vonatkozó szerződési feltételt egyoldalúan módosítani, ha a bankközi hitelkamatok a fogyasztói árindex, jegybanki alapkamat, az állampapírok hozama, a lakossági hitelek kockázati tényezőinek alakulása és a hitelező forrás, valamint hitelszámlavezetési költségei változnak.

Az I.r. alperes szerződéskötéskor hatályos Általános Üzletszabályzatának XIII/6. pontja értelmében a szerződő felek kikötötték, hogy ellenkező szerződéses kikötés hiányában az ügyletre jogosult – tartozásának egyidejű rendezése mellett – a hitelszerződést, vagy a hitelügyletre vonatkozó egyéb szerződést bármely időpontban, akár azonnali hatállyal is felmondani.

A II.r. alperes szerződéskötéskor hatályos Általános Üzletszabályzat XI/6. pontja ugyanilyen tartalmú rendelkezést rögzít.

A felperesek 2007. június 29. napján átvételi elismervény aláírásával tanúsították, hogy A lakáshitel igénylés benyújtásával egyidejűleg a Lakáscélú állami támogatásokról és nem konzorciális lakáshitelekéről szóló OTP Bank Részvénytársaság, és az OTP Lakáshitelekéről szóló OTP Bank Rt., OTP Jelzálogbank Rt. hatályos Üzletági Üzletszabályzatát átvették.

A Kaposvári Törvényszék**24.P.21.505/2012/8. szám****- 5 -**

2007. június 29. napján a felperesek kockázatfeltáró nyilatkozatot írtak alá, ami szerint tudomásul vették, hogy az I.r. alperes a felperesek által forintban igényelt, de devizában nyilvántartott lakás és jelzálog típusú kölcsön összegét forintban folyósítja. A folyósított összeg folyósítás napján érvényes, I.r. alperes által alkalmazott deviza vételi árfolyamon kerül kiszámításra. Kijelentették, hogy tudomással bírnak arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyam napról-napra változik, ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztő részlet forint összege előre nem állapítható meg. Kijelentették továbbá, hogy az árfolyamváltozásokból eredő kockázat jellegét megértették, a felmerülő kockázatot viselik.

A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság állapítsa meg a felek között 2007. augusztus 3. napján megkötött kölcsönszerződés „a hiteldíj (kamat és kezelési költség) változó mértékű, amelyet a hitelező kölcsönszerződés fennállása alatt jogosult azt egyoldalúan megváltoztatni, a hitelezők a változást – annak hatályossá válását megelőző legalább 15 nappal – az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben kifüggesztett, az OTP lakáshitelek, kamatdíj, jutalék és költségtételeiről szóló hirdetményben teszi közzé,” valamint „azon feltételek, illetve körülmények részletes meghatározása, amelyek esetében a hiteldíj az adósokra hátrányos módon megváltoztatható a következő: a hitelezők jogosultak a hitel ügyleti kamatát, egyéb költségét és az erre vonatkozó szerződési feltételt egyoldalúan módosítani ha a bankközi hitelkamatok vagy a fogyasztói árindex vagy a jegybanki alapkamat, vagy az állampapírok hozama, vagy a hitelező forrás – valamint a hitelszámlavezetési költsége növekszik, vagy a lakossági hitelek kockázati tényezőkre nézve romlanak” – szerződési feltételek semmisségen alapulón érvénytelenek, s ennek jogkövetkezményeként állapítsa meg azt, hogy 2007. augusztus 3. napjától szerződés megkötésétől kezdődően nem jelentenek kötelezettséget az adósokra nézve a semmis szerződési feltételek.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy ezen szerződési kikötések a Ptk. 209. § és 209/A. §-ra figyelemmel, mint tisztességtelen szerződési kikötések, érvénytelenek.

- 6 -

Kiemelték, hogy a felperesek azt tudomásul vették, hogy a kölcsön tőke és kamat a folyósított devizanemhez igazodik, és amennyiben a forint/svájci frank árfolyam vagy a svájci frank jegybanki alapkamat változik a változás arányában változik a forintban fizetendő havi törlesztő részlet összege is, azonban az alperesek a kamatlábat folyamatosan emelve, és így a törlesztő részleteket is egyoldalúan minden indokolás nélkül folyamatosan emelve kötelezték a felpereseket úgy, hogy ahhoz törvényes joguk nem volt.

A felperesek álláspontja szerint a megjelölt szerződési kikötések a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban, kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéznek elő fogyasztó kárára; a fogyasztó számára nem biztosítja annak lehetőségét, hogy egyértelmű, érthetően megfogalmazott kritériumok alapján előre láthassa az általános szerződési feltétel módosítását, szolgáltatáshoz kapcsolódó díjak változásának okait, módját, illetve azt, hogy a fogyasztók jogosultak lennének szerződés felmondására, a szerződésben a hátrányos körülmény változásokat a fogyasztók terhére átháríthatóvá teszi, azonban ugyanezen körülmények kedvező változását azonban a fogyasztók javára nem rendeli figyelembe venni.

Felperesek állították, hogy az Általános Szerződési Feltétel és az Üzletszabályzat felek közt létrejött kölcsönszerződésnek nem része, az létre nem jött szerződésnek tekintendő, azt a felperesek nem ismerték meg.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, hivatkozva arra, hogy a létrejött kölcsönszerződés érvényes, annak keresettel támadott rendelkezései nem ütköznek jogszabályba. Kiemelték, hogy a szerződés szerint a hiteldíj változó mértékű, és a kölcsönszerződés egyértelműen szabályozza azokat az okokat, melyek bekövetkezte esetén a hitelező jogosult a módosításra az adós hátrányára. Ezen szerződési megállapodás szerződéskötéskor hatályos 1996. évi CXII. sz. törvény 210. § (3) bekezdésének megfelelt, és így nem sértheti a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit sem.

Kifejtették, hogy az oklistában megjelölt körülmények objektívek, alperesektől független tényezők, így a listán feltüntetett fogyasztói árindex változása, a jegybanki alapkamat alakulása, az állampapírok hozama, a bankközi hitelkamatok változása, különböző internetes oldalakon elérhetőek, és megismerhetőek. Ezen túlmenően

A Kaposvári Törvényszék**24.P.21.505/2012/8. szám**

- 7 -

alperesek a kamatváltozásokat hirdetményben is közzétették, tájékoztatási kötelezettségüknek eleget téve. Mindez irányadó az egyéb költségekre vonatkozó szerződéses kikötésekre is.

A felperesek keresete részben alapos.

A bíróság a tényállást a felek közt 2007. augusztus 3. napján kelt, és dr. Zilahy Enikő 804/2007 számú közjegyzői okiratba foglalt Devizában nyilvántartott lakáshitel megnevezésű kölcsönszerződés, 2007. június 29. napján kelt kockázatfeltáró nyilatkozat és átvételi elismervény, az I.r. alperes 2007. február 4. napjától hatályos Devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekre vonatkozó üzletszabályzata, a 2004. december 1. napjától hatályos Általános Üzletszabályzata, a II.r. alperes 2005. novemberétől hatályos Általános Üzletszabályzata mint okirati bizonyítékok alapján állapította meg.

A Ptk. 200. § (1) bekezdés szerint a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

A bíróság a 2007. augusztus 3. napján kelt, és felek közt létrejött Devizában nyilvántartott lakáshitel megnevezésű kölcsönszerződés alapján meggyőződött arról, hogy a felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdésben szabályozott, s a Ptk. 205/A. §-ban meghatározottaknak megfelelően alperesek által általános szerződési feltételek alkalmazásával kötött fogyasztói kölcsönszerződés jött létre.

A szerződés részévé váltak az alperesek által alkalmazott, a perbeli kölcsönszerződés típusra irányadó Üzletszabályzat, valamint az alperesek Üzletági Üzletszabályzatának megfelelő, az I.r. alperesnek 2004. december 1. napjától, II.r. alperesnek 2005.

novemberétől hatályos Általános Üzletszabályzata, figyelemmel arra, hogy a Ptk. 205/B. § (1) bekezdésnek megfelelően az alperesek, mint szerződési feltételt alkalmazók a feltételek megismerésének a lehetőségét biztosították a felperesek számára, akik ezt írásba foglalt nyilatkozatukkal elismerték 2007. június 29. napján aláírt átvételi elismervénnyel, illetve szerződés aláírásával egyidejűleg kijelentették a kölcsönszerződés V/4. pontjában, hogy a szerződés aláírást megelőzően a hitelezők Általános Üzletszabályzatát, a Devizában nyilvántartott lakáscélú jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekről szóló üzletszabályzatát kézhez kapták, az abban foglaltakat megismerték, megértették, és magukra nézve kötelezőnek elfogadták. Kifejezetten nyilatkozták azt, hogy a szerződés fennállása alatt hatályos mindenkor Általános Üzletszabályzatot, a Devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekről szóló üzletszabályzatot, OTP lakáshitelek, kamat, díj, jutalék és költség tételeiről szóló hirdetményben foglaltakat kifejezetten a kölcsön jogviszony és jelzálogjogviszony részévé teszik.

Ezért alaptalan volt a felperesek azon állítása, hogy az üzletszabályzatokban és hirdetményben rögzített szerződési kikötések nem váltak volna a felek közt létrejött kölcsönszerződés részévé.

A Ptk. 209. § (1) bekezdés szerint tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával, szerződéskötő fél hátrányára állapítja meg.

Az (5) bekezdés szerint a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a fő szolgáltatást megállapító, illetve szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.

A (6) bekezdés szerint nem minősülhet tisztességtelennek a szerződési feltétel, ha azt jogszabály állapítja meg, vagy a jogszabály előírásának megfelelően határozták meg.

A Ptk. 209/A. § (2) bekezdés szerint fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan előre meghatározott, és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

A Kaposvári Törvényszék**24.P.21.505/2012/8. szám**

- 9 -

A perbeli szerződéskötéskor hatályos 1996. évi CXII. sz. törvény (Hpt.) 210. § (2) bekezdés szerint a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat, és minden egyéb költséget vagy feltételt, ide értve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének a módját, és jogkövetkezményeit is.

A (3) bekezdés szerint a kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha a szerződés ezt külön pontban a pénzügyi intézmény számára meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére egyértelműen lehetővé teszi.

A (4) bekezdés szerint az üzletszabályzat kamatot, díjat, vagy egyéb feltételeket érintő – az ügyfél számára kedvezőtlen – módosítását a módosítás hatálybalépését 15 nappal megelőzően hirdetményben közzé kell tenni, elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtás esetén ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.

A 2/2012(XII.10.) PK. vélemény rögzíti, hogy a Ptk. szabályaiba nem ütközik az, ha az egyoldalú szerződésmódosítás jogát a fél az általános szerződési feltételei között előre meghatározza, s az ilyen kikötés a felek megállapodása folytán a szerződés tartalmává válik.

A kölcsönszerződések speciális jellemzőire tekintettel külön jogszabály, fent idézett Hpt. lehetővé teszi az egyoldalú szerződésmódosítási jog kikötését. Ezért a Ptk. 209. § (3) bekezdése értelmében önmagában az egyoldalú szerződésmódosítás, mint jogosultság kikötése a perbeli fogyasztói kölcsönszerződésben tisztességtelennek nem minősülhet.

Azonban tisztességtelen az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó olyan kikötés, amely fogyasztóval szerződő pénzügyi intézmény számára, a fogyasztó hátrányára indokolatlan és egyoldalú előnyt nyújt.

- 10 -

A PK. vélemény 6. pontja szerint az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötés különösen akkor tisztességtelen, ha

- a./ tartalma a fogyasztó számára nem világos, nem érthető,
- b./ a szerződésmódosítás feltételei nem tételesen meghatározottak,
- c./ a szerződésmódosítás feltételei nem objektív jellegűek,
- d./ oklistában meghatározott körülmények ténylegesen nem, vagy nem a körülmények változásának mértékében hatnak a kamatra, költségre, illetve díjra,
- e./ a fogyasztó nem láthatta előre, hogy milyen feltétel teljesülése esetén és milyen mértékben kerülhet sor a további terhek rá történő áthárítására,
- f./ a szerződés módosítás bekövetkezés esetére nem biztosítja a fogyasztó számára a felmondás jogát.
- g./ kizárja, hogy a fogyasztó javára bekövetkező feltételváltozás hatása a fogyasztó javára érvényesítésre kerüljön.

A bíróság a felek közt létrejött kölcsönszerződés, a szerződéskötéskor hatályos, és alperesek által alkalmazott üzletszabályzatok, valamint hirdetés tartalmának együttes értékelése alapján megállapította, hogy bár ezen szerződés részévé vált kikötések szakmai fogalmakat is tartalmaznak, azonban az általános szerződési feltételek felperesek, mint fogyasztók számára áttekinthető szerkezetben jelennek meg, a szerződés megfelel az egyértelmű és érthető megfogalmazás elvének.

Az alperesek Devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekre kiadott üzletszabályzat 5. pontja részletesen tartalmazza a hitel kamat és költségek meghatározását, a kamatszámítás képletét, a számítás módjának egyéb feltételeit. Ezzel a perbeli szerződés megfelel az átláthatóság követelményének.

Az I.r. alperes Általános Üzletszabályzata XIII/6. pontja a II.r. alperes Általános Üzletszabályzata XI/6. pontja biztosítja felperesek számára a hitelszerződés bármely időpontban azonnali hatályú felmondásának a lehetőségét, ezért a szerződés a felmondhatóság elvének is megfelel.

A Kaposvári Törvényszék**24.P.21.505/2012/8. szám****- 11 -**

A felek közt létrejött fogyasztói kölcsönszerződés olyan kikötést nem tartalmaz, ami kizárná a fogyasztó javára történő körülményváltozás esetén annak fogyasztó javára történő érvényesítését.

Az alperesek szerződéskötéskor hatályos, Devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú konzorciális OTP hitelekre vonatkozó üzletszabályzat tartalmazza az oklistát, amely feltételek bekövetkezte esetére biztosítja az alperesek számára az egyoldalú szerződésmódosítást, az ügyleti kamatra és egyéb költségre, s az erre vonatkozó szerződési feltételekre kiterjedően.

Az oklista szerint

a bankközi hitelkamatok,

a fogyasztói árindex,

a jegybanki alapkamat,

állampapírok hozama,

lakossági hitelek kockázati tényezőinek alakulása,

hitelezők forrás, valamint hitelszámlavezetési költségei változása esetén biztosított az egyoldalú módosítás lehetősége.

A felek közt létrejött kölcsönszerződés II/3. pontjában részletezett oklista tartalmában az előbbieknél megfelel az alábbi megfogalmazásban:

A hitelezők jogosultak a hitel ügyleti kamatát, egyéb költségét, és az erre vonatkozó szerződési feltételt egyoldalúan módosítani ha a bankközi hitelkamatok, vagy a fogyasztói árindex, vagy a jegybanki alapkamat, vagy az állampapírok hozama, vagy a hitelező forrás, valamint hitelszámlavezetési költsége növekszik, vagy a lakossági hitelek kockázati tényezői a hitelezőkre nézve romlanak.

Ezen szerződési kikötések megfelelnek a tételes meghatározás elvének, az oklista taxatív felsorolást tartalmaz.

- 12 -

Az oklistában meghatározott körülmények túlnyomórészt objektív jellegűek, olyanok, amelyeket a szerződő felek, és így az alperesek sem képesek befolyásolni, azokat előidézni, vagy abban közrehatni. Így megfelel az objektivitás elvének azon szerződési kikötés, ami az egyoldalú szerződésmódosítást a bankközi hitelkamatok, a fogyasztói árindex, a jegybanki alapkamat, az állampapírok hozama, mint objektív körülmények változása esetén engedi meg. Ezen körülmények olyanok, amelyek előre nem látható változása a pénzintézmény számára a rendes üzleti kockázatot meghaladó mértékű érdeksérelmet is okozhat.

Azon kikötés, ami az egyoldalú szerződésmódosítást a lakossági hitelek kockázati tényezőjének a hitelezőkre nézve beálló romlása esetére biztosítja – nem felel meg az objektivitás követelményének, ezen körülmény olyan, amelynek változásában közrehatni, annak mértékét befolyásolni képes a pénzintézet, ezért nem minősül szerződő felektől független, a szerződéskötést követően beálló külső körülménynek.

Az alperesek állították, hogy a bank forrásának és a számlavezetési költségeknek a változás alapját Magyarország hitelbesorolásának változása eredményezi, amennyiben a hitelbesorolás romlik, a forrásállomány megszerzése drágább lesz. Mivel a banknak a forrásai és hitelállomány egyensúlyát meg kell teremteni, a források megszerzése érdekében a bank ténylegesen devizát vesz. A bíróság álláspontja szerint az ország hitelbesorolása, illetve a devizaárfolyam változása perbeli szerződés jellegére figyelemmel olyan kockázati körülmény, amelyet a felperesek, mint adósok vállaltak, és a szerződés egyensúlya megköveteli azt, hogy a hitelező s perbeli esetben az alperesek ezt felmérve kössenek deviza alapú kölcsönszerződést, és éppen a szerződés jellege alapozza meg, hogy a hitelezők forrás, illetve hitelszámlavezetési költségének változása nem minősül olyan körülménynek, ami az általános normál üzletkockázatot meghaladja. Ezen túlmenően a feltétel nem felel meg az átláthatóság követelményének, mert a fogyasztó által nem követhető a bank forrásainak és számlavezetési költségeinek a változása, és az, hogy a változás milyen mértékben hárul a fogyasztóra.

A Kaposvári Törvényszék**24.P.21.505/2012/8. szám****- 13 -**

A már idézett PK. vélemény 6. pont indokolása szerint tisztességtelen az oklistában szereplő olyan körülmény-változás megjelölése, amely bekövetkeztét, vagy mértékét a pénzügyi intézmény egyoldalúan képes meghatározni.

Tisztességtelen a kikötés ha a jóhiszeműség és tisztesség követelményei sértő módon indokolatlanul egyoldalúan előnyös a pénzintézmény számára.

A bíróság mindezekre figyelemmel megállapította a Ptk. 209/A. § (2) bekezdés alapján, hogy a felek közt 2007. augusztus 3. napján létrejött kölcsönszerződés II/3. pontjában az a kikötés, hogy az alperesek a hitel ügyleti kamatát egyéb költséget és erre vonatkozó szerződési feltételt egyoldalúan módosíthatják ha a hitelező forrás, valamint hitelszámlavezetési költsége növekszik, vagy a lakossági hitelek kockázati tényezői a hitelezőkre nézve romlanak – tisztességtelen, s mint ilyen kikötések semmiek.

A Ptk. 209/A. § (1) bekezdésre figyelemmel tisztességtelen kikötés nem a szerződés egészét, hanem kizárólag szerződéssel érintett részét, magát a tisztességtelen feltételt teszi érvénytelenné.

A PK. vélemény is kiemeli, hogy az oklistában szereplő feltételek egyikének-másikának tisztességtelensége nem azt eredményezi, hogy a pénzügyi intézményt egyáltalán nem illeti meg az egyoldalú szerződésmódosítás joga, hanem csak azt, hogy a tisztességtelenül megállapított feltétel bekövetkezése esetén nem illeti meg az.

A PK. vélemény útmutatásának megfelelően és a Ptk. 239/A. § (1) bekezdés alapján állapította meg a bíróság azt, hogy a szerződés részletezett érvénytelen kikötés elhagyásával változatlan feltételekkel köti a feleket.

A bíróság mellőzte a felperesek azon indítványát, hogy Varga Istvánt tanúként hallgassa ki, aki a felek közti szerződéskötés körülményeire, a szerződés tartalmára ismeretekkel nem bír; a jogvita eldöntésének alapjául szolgáló tények szempontjából az alperesek deviza alapú kölcsönnyújtással felmerülő költségei kiadásai összege nem releváns; míg

- 14 -

a hitelező forrás és hitelszámlavezetési költség változásra alapított egyoldalú szerződésmódosítás, mint szerződési kikötés érvénytelenségére a felperesek keresete alapos volt.

A bíróság a perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdés, a 6/1986(VI.26.) IM. sz. rendelet 13. § (2) bekezdés alapján határozott.

Kaposvár, 2013.február 27. napján

Dr.Leidecker Andrea sk.

bíró

A kiadmány hitelűl:

bírószági tisztviselő

